

Інформаційний бюлетень

Липень 2018

Моніторинг ситуації у сфері захисту: Незважаючи на спалахи бойових дій протягом липня, UNHCR зберігало свою присутність у віддалених селах уздовж лінії розмежування, таких як Новоолександрівка, Чигарі, Піски, та Спірне.

Гранти на самозабезпечення: UNHCR в Україні стимулює економічну самостійність біженців. У липні UNHCR започаткувало партнерство з Карітас Україна, щоб надавати біженцям фінансову допомогу на початок власної справи.

Безгромадянство: Починаючи з червня 2017 р., партнери ідентифікували та надали правову допомогу 1111 особам без громадянства та особам під загрозою безгромадянства.

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ

11 230

ВПО та інших постраждалих від конфлікту осіб отримали правову допомогу від партнерів UNHCR у 2018 р.

133

громад ВПО отримали допомогу по всій Центральній та Західній Україні у 2018 р.

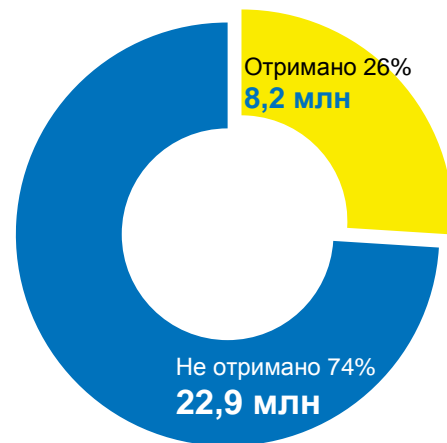
258

осіб з особливими потребами отримали допомогу натурою на непідконтрольній уряду території Донецької області у 2018 р.

ФІНАНСУВАННЯ (СТАНОМ НА 13 ЧЕРВНЯ 2018 Р.)

31,1 млн дол США

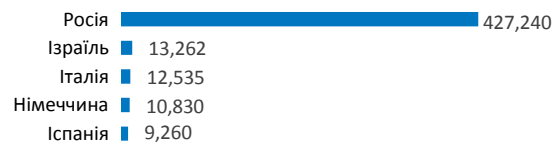
необхідні для надання допомоги в Україні

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ (ВПО)* ТА ПОСТРАЖДАЛІ ВІД КОНФЛІКТУ**

1,8 млн. осіб***

УКРАЇНЦІ-ШУКАЧІ ПРИТУЛКУ В ІНШИХ КРАЇНАХ ****

Сім'я з 7 дітьми у с. Троїцьке, розташованому біля лінії розмежування, отримала грошовий грант від UNHCR та книги від партнерів – ГО «Проліска». Фото: ГО «Проліска»

* Більше часу проживають на підконтрольній уряду території (ПУТ).
** Приблизна кількість постраждалих від конфлікту, що проживають уздовж лінії розмежування на ПУТ та непідконтрольних уряду територіях (НПУТ) НПУТ.

*** Джерело: План гуманітарного реагування 2018.
**** Джерела (зовнішнє переміщення): Росія (грудень 2016 р.), Ізраїль (липень 2017 р.); державні органи відповідних країн, УВКБ ООН. Країни ЄС: EUROSTAT (лютий 2018 р.).

Дані про зовнішнє переміщення – це загальна кількість заяв на отримання притулку, поданих українцями (вперше) у п'яти країнах, які прийняли найбільше людей з України з часу початку кризи в Україні у січні 2014 р.

Робочий контекст

С початку липня у зоні конфлікту на сході України почав діяти режим тиші у зв'язку зі збором урожаю. Порушення режиму припинення вогню відбувалися й надалі, але, завдяки новому режиму, відбулася незначна деескалація ситуації вздовж лінії розмежування: зменшилася кількість випадків застосування важкої зброї. За даними Збройних сил України у період із 1 по 11 липня кількість порушень режиму тиші скоротилася на 80%. 16 липня 2018 р. поблизу Донецької фільтрувальної станції був виявлений снаряд, який становив загрозу для 40 співробітників, які щоденно працюють на станції. 25 липня 2018 р. в Мінську відбулося засідання Тристоронньої контактної групи (ТКГ) щодо ситуації на Донбасі. Незважаючи на це, ОБСЄ зафіксувала різке зростання кількості порушень режиму тиші в останні дні липня. У цій ситуації, коли постійно відбувалися бойові дії, Агентство ООН у справах біженців зосередилося на проведенні **моніторингу ситуації у сфері захисту** та наданні допомоги у селах, розташованих уздовж лінії розмежування, які постраждали внаслідок обмеженого або відсутнього гуманітарного доступу. Наприклад, UNHCR і його партнери є єдиними організаціями, що мають доступ до села **Спирне**, де залишилися жити 23 людини похилого віку після того, як в 2015 році інфраструктура й системи газопостачання та водопостачання у цьому селі зазнали серйозних пошкоджень. ВПО з села **Чигарі** отримали правові консультації від UNHCR та БФ «Право на захист» з приводу отримання адресної допомоги ВПО, компенсації за пошкодження майна, а також індивідуального захисту. У с. **Новоолександрівка**, де проживають 20 літніх людей без доступу до соціальних послуг, UNHCR посприяло вирішенню питання щодо пенсійного забезпечення цих людей. 6 липня UNHCR та ГО «Проліска» успішно домовилися про безперешкодний гуманітарний доступ до с. **Піски**, розташованого на лінії розмежування. Це дозволило UNHCR та партнерам надати необхідні послуги та допомогу. З іншого боку лінії розмежування в Донецькій області представники UNHCR зустрілися з 15 нещодавно переміщеними особами з села, в якому пошкоджень зазнали сім будинків, і надали їм предмети домашнього вжитку.

UNHCR та його партнер ГО «Проліска» є єдиними організаціями, які мають доступ до села Спирне, розташованого у близько 30 км від лінії розмежування. У селі залишилися тільки люди похилого віку, які не мають доступу до продовольчих товарів, ліків, транспорту, газу та централізованого опалення. UNHCR через свого партнера надає їм необхідну гуманітарну допомогу та допомогу в сфері захисту. Фото: UNHCR

Візит канадського міністра: 22 липня 2018 р. UNHCR організувало візит пані Марі-Клод Бібо, Міністра міжнародного розвитку та франкофонії Канади, у Донецьку область. У супроводі представників UNHCR пані Бібо відвідала КПВВ «Майорськ», а також село Курдюмівку, розташоване на лінії розмежування. Перебуваючи на КПВВ, міністр Бібо оглянула намети, які UNHCR надало Державній службі з надзвичайних ситуацій. Люди, які перетинають КПВВ, у цих наметах можуть сховатися від непогоди та відпочити, безкоштовно попити чисту воду й заночувати, якщо це необхідно. Учасники делегації також поспілкувалися з людьми, які чекали своєї черги на КПВВ під навісами від сонця, облаштованими UNHCR. Працівники Державної прикордонної служби показали делегації кабінки, в яких відбувається перевірка документів для перетину лінії розмежування, і скористалися нагодою, щоб висловити вдячність UNHCR за надане обладнання та спеціальні модулі, які дозволяють значно прискорити рух і, відповідно, скоротити час очікування. Пані міністру розповіли, що щоденні обстріли негативно позначаються на житті людей, що живуть у Майорську, і показали пошкоджені будинки навколо КПВВ. Під час свого візиту до с. Курдюмівки (в якому UNHCR відремонтувало 38 будинків) міністр Бібо зустрілася з адресатами допомоги UNHCR, в тому числі з пані Вікторією, її 8-річними дівчатками-близнятами та її чоловіком, який переніс інсульт і пересувається на інвалідному візку. Сім'я розповіла міністру Бібо, що без UNHCR вони не змогли би повернутися у свій будинок, оскільки Вікторія не може знайти роботу, яка дозволила би їй приділяти достатньо часу піклуванню про свого чоловіка та дітей. Зараз сім'я виживає завдяки невеликій пенсії по інвалідності її чоловіка.

Представники UNHCR разом із міністром відвідують с. Курдюмівку. У цьому селі UNHCR та партнери відновили 38 будинків. Незважаючи на відсутність у цьому селі військових, на початку 2015 і 2017 років і зовсім нещодавно – на початку 2018 року – село потрапило під обстріли. В результаті загинули люди і були зруйновані будинки. UNHCR не лише відремонтувало 38 будинків, а й координувало інших партнерів через Кластер з питань житла, зробивши ремонт і надавши матеріали для ремонту житла для 83 домогосподарств. До початку конфлікту село жило завдяки керамічній фабриці. Однак завод був зруйнований на початку конфлікту, залишивши жителів без засобів до існування. Фото: UNHCR

Мульти-секторна допомога біженцям та особам без громадянства

Допомога біженцям та шукачам притулку

- УВКБ почало співпрацю з БФ «Карітас Україна», запустивши проект із забезпечення засобів до існування у чотирьох областях України: Київській, Одеській, Закарпатській та Харківській. Партнерство буде продовжуватися: БФ «Карітас Україна» опікуватиметься [грантами на самозабезпечення](#) для біженців.

До цього UNHCR займалося цим самостійно, видавши з листопада 2017 р. [22 гранти на самозабезпечення](#).

- Партнерами UNHCR у Київській, Одеській та Закарпатській областях було надано понад 700 консультацій біженцям з таких питань, як доступ до медичного обслуговування, допомога бездомним, міграційна служба, податкова служба, пенсійні фонди, доступ до працевлаштування, доступ до освіти, банківського обслуговування і до центрів соціального захисту населення.
- З 9 по 10 липня 2018 року в рамках «Ініціативи якості систем притулку у Східній Європі і на Південному Кавказі» (QIEE) два експерти зі Шведської міграційної служби провели дводенний тренінг для працівників Державної міграційної служби України з метою покращення процедури визначення статусу біженця.
- UNHCR почало проводити консультації з біженцями, яким вдалося успішно інтегруватися в Україні практично без підтримки. Ці обговорення допоможуть UNHCR зрозуміти успішні стратегії подолання проблем інтеграції та розробити нові методи підтримки для біженців в Україні. Протягом липня 2018 р. були проведені сім інтерв'ю з біженцями. На даний час в результаті консультацій встановлено, що важливими складовими інтеграції є [вивчення мови, розвиток існуючих професійних навичок і ефективна процедура притулку](#). Плануються додаткові консультації.
- UNHCR організувало мережу з [22 \(і їх стає все більше\) онлайн-волонтерів](#), готових проводити по Skype заняття з української та російської мов для біженців і шукачів притулку в Україні.
- НДО-партнер UNHCR ГО «Десяте квітня» провела в Одесі тижневі [тренінги з міжкультурного лідерства](#) для молоді віком від 13 до 20 років з-поміж біженців та внутрішньо переміщених осіб. Тренінги охоплювали такі теми: соціальна активність, публічні виступи, почуття власної гідності, реакція на висловлення ненависті, сприяння розмаїттю та здорові відносини.
- Біженці в Києві та Закарпатті відвідують мовні та комп'ютерні курси. Мовні курси відвідали [105 біженців](#) (68 у Київській і 37 у Закарпатській обл.), а комп'ютерні курси – [63 особи](#) (25 в Києві і 37 в Закарпатті). Три людини пройшли онлайн-курси Coursera.

ХОЧЕТЕ ЧИТАТИ БІЛЬШЕ ПРО БІЖЕНЦІВ В УКРАЇНІ? ПЕРЕГЛЯНЬТЕ ЦІ ПОСИЛАННЯ:

ЗВІТ: Біженці та шукачі притулку в Україні

СТАТТЯ: «Мова - це шлях до серця інших культур» – історія про інтеграцію біженців шляхом вивчення мови.

СТАТТЯ: «Шанс на гідне життя» – Як UNHCR та «NEEKA» допомагають біженцям знаходити роботу та втілювати мрії у життя.

Допомога особам без громадянства та особам під загрозою безгромадянства

- З червня 2017 року і до кінця звітнього періоду партнери UNHCR ідентифікували та надали правову допомогу [1111 особам без громадянства та особам під загрозою безгромадянства](#) у Києві, Київській, Харківській, Одеській і Закарпатській областях.

- За останні 14 місяців UNHCR надало підтримку **87 особам в отриманні паспортів, 57 дітям в отриманні свідоцтв про народження та 80 особам в отриманні дублікатів свідоцтв про народження в зв'язку з втратою.**
- **Процедура визначення безгромадянства:** UNHCR надає підтримку владі в розробці процедур визначення статусу осіб без громадянства. Органи державної влади працюють над другим законопроектом, який вводить процедуру визначення безгромадянства в Україні. 17 липня 2018 року UNHCR надало експертні коментарі з приводу законопроекту. UNHCR запропонувало внести поправки до Закону «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування», згідно з якими визнаним особам без громадянства надавалася посвідка на тимчасове проживання в Україні, яка дала б їм змогу користуватися медичним обслуговуванням у такому ж повному обсязі, як і громадяни України та визнані біженці. UNHCR також порекомендувало, щоб від визнаних осіб без громадянства, які мають посвідку на тимчасове проживання, при працевлаштуванні не вимагали дозвіл на роботу. Також особи без громадянства повинні отримувати повноцінну підтримку з інтеграцією, включаючи мовні курси.
- Для отримання детальної інформації про роботу UNHCR з особами без громадянства в Україні див. звіт **«Безгромадянство в Україні. Тематичний огляд – квітень 2018»..**

 Захист**Кластер з питань захисту**

Кластер захисту опублікував **Керівну записку щодо приділення першочергової уваги людям з особливими потребами для гуманітарних організацій та організацій з розвитку в Україні**, в якій надаються керівні вказівки щодо забезпечення того, щоб людям з особливими потребами приділялася першочергова увага у програмах гуманітарної, раннього відновлення і розвитку в Україні.

Кластер з питань захисту в Україні спільно з Глобальним кластером з питань захисту організували круглий стіл у Києві для обговорення участі ВПО в мирних угодах і мирних процесах. Серед учасників були міністри та державні службовці, ВПО, поборники миру, співробітники гуманітарних організацій, представники міжнародних організацій та науковці з Південного Судану, Філіппін, Великої Британії, Кіпру, Грузії та України.

Обмеження свободи пересування людей та перевезення товарів через лінію розмежування між підконтрольною та непідконтрольною уряду територіями України, як і раніше, є головною проблемою у сфері захисту цивільних осіб, адже щомісяця фіксується понад 1,1 мільйона перетинів лінії розмежування. Фахівці Кластеру з питань захисту провели зустріч із партнерами з метою обговорення спільної позиції щодо нещодавнього проекту постанови Уряду України щодо руху осіб та перевезення товарів через лінію розмежування. За результатами зустрічі Кластер з питань захисту передав узгоджені з партнерами зауваження до Міністерства оборони України, яке готує проект постанови.

Досягнення у сфері захисту

- UNHCR, ГО «Проліска» та БФ «Право на захист» проводили заходи з адвокації на підтримку пенсіонерів-жителів села Травневе Донецької області, для яких виплата пенсій була припинена. В результаті скоординованої адвокації з боку UNHCR та партнерів територіальне управління Пенсійного фонду запропонувало спрощений механізм анулювання реєстрації статусу ВПО та негайного відновлення виплати пенсій. Представники ГО «Проліска» здійснювали моніторинг виконання даної угоди та надали індивідуальну допомогу 31 жителю села з підвищеною вразливістю, такими як люди з інвалідністю та самотні матері. Представники ГО «Проліска» також домовилися, щоб працівники банку доставляли пенсії людям похилого віку додому задля полегшення їхнього доступу до пенсій.
- 12 липня 2018 р. партнери UNHCR БФ «Право на захист» і ГО «Проліска» провели правову консультацію для 30 літніх жителів села Павлопіль, які бажають відмовитися від реєстрації як ВПО та отримувати пенсії як місцеві жителі.
- Також 12 липня 2018 р. у м. Авдіївка UNHCR і БФ «Слов'янське серце» спільно організували для постраждалого від конфлікту населення інформаційну сесію на тему попередження та протидії сексуальному та гендерно-зумовленому насильству. Авдіївка розташована прямо на лінії розмежування й щодня потерпає від обстрілів. У місті дислокується чимала кількість військових.
- 23 липня 2018 р. з метою посилення заходів з попередження сексуального та гендерно-зумовленого насильства та надання допомоги жертвам такого насильства на лінії розмежування, представники UNHCR провели на базі «Жіночої ліги» Донецьку вступний тренінг для представників місцевих закладів у сфері обслуговування населення. У тренінгу взяли участь вісім представників соціальних служб, працівників закладів охорони здоров'я та правоохоронних органів.
- UNHCR продовжує моніторинг зростання кількості запитів про надання психосоціальної допомоги. З початку року і дотепер було отримано 526 запитів про психосоціальну допомогу лише з міста Донецьк та прилеглих до нього сіл. Більшість запитів надходять від ВПО та постраждалих від конфлікту жінок з багатодітних сімей, самотніх матерів та осіб з особливими потребами.
- UNHCR надало індивідуальну екстрену грошову допомогу 76 бенефіціарам.
- В рамках свого мандату UNHCR взаємодіє з 162 громадами внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у Західній та Центральній Україні, сприяючи знаходженню довгострокових рішень проблем переміщення. Житло залишається для цих громад однією з основних проблем у сфері захисту. Тому 30 липня 2018 р. UNHCR спільно з «КримSOS» організувало зустріч із 17 лідерами цих громад для обговорення та обміну ідеями щодо дій і стратегії із залучення місцевих органів влади до різних житлових програм. Під час зустрічі представники UNHCR надали консультації з приводу різноманітних житлових питань. UNHCR стежитиме за роботою цих громад над вирішенням їхніх житлових питань.

Проекти мирного співіснування

- UNHCR провело оцінку проекту швидкого впливу, реалізованого в 2017 р., в рамках якого школа, розташована в Новоолексіївці Херсонської області, що неподалік від Криму, отримала комп'ютери та комп'ютерне обладнання. Оцінка показала, що дана допомога дала можливість місцевим студентам, та студентам

-переселенцям із Криму (600 осіб), в тому числі кримським татарам, проходити дистанційне навчання. Також є 65 студентів із Криму, які проходять навчання з місця проживання. Ця школа є унікальним центром збереження кримськотатарської мови та культури.

- В даний час UNHCR реалізовує **16** проектів мирного співіснування. **Десять** таких проектів реалізуються у Донецькій області – в основному, в навчальних закладах і адміністративних установах. Серед прикладів таких проектів – ремонт шкіл і дитячих садків у селах уздовж лінії розмежування, встановлення систем опалення у медичних закладах і ремонт в муніципальних закладах культури. У Луганській області триває реалізація **двох** проектів мирного співіснування, пов'язаних із наданням підтримки культурним і громадським центрам. У Маріуполі триває реалізація **чотирьох** таких проектів, в рамках яких проводиться ремонт центру адміністративних послуг для ВПО, а також декількох громадських центрів. UNHCR проводить моніторингові візити на місцях. Співробітники агентства зустрічаються з представниками місцевих громад і адміністрацій з метою визначення та обговорення наступних проектів.

Ініціативи на підтримку громад

- НДО-партнер UNHCR ГО «Десяте квітня» відкрила Жіночий клуб для біженців і внутрішньо переміщених осіб. Вони збираються щотижня для спільних творчих заходів та обговорення важливих тем, таких як гендерний баланс, охорона здоров'я жінок, планування сім'ї та проблем, пов'язаних із сексуальним та гендерно-зумовленим насильством.

Житло та непродуктивна допомога

Кластер з питань житла та непродуктивних товарів (НПТ)

- В липні 2018 р. Кластер з питань житла та НПТ, очолюваний UNHCR та організацією «Людина в біді», провів одну національну та дві регіональні наради. На зустрічах у Києві, Сєвєродонецьку та Слов'янську були присутні представники українських і міжнародних гуманітарних організацій, а також представники Міністерства з питань окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб (МінТОТ).
- Кластер з питань житла та НПТ випустив фінальну версію рекомендацій щодо підготовки до зими 2018-2019 рр. У липні був проведений семінар для з метою консультування з основними партнерами Кластеру.
- На виконання своєї технічно-консультативної функції Кластер з питань житла опублікував ще дві технічні записки з рекомендаціями щодо дій у типових ситуаціях, які можуть виникнути у повсякденній роботі партнерів у сфері житла.

Досягнення, практичні результати та виявлені потреби у сфері житла та НПД

- Один із НДО-партнерів Агентства ООН у справах біженців завершив чотири проекти легкого ремонту, в рамках яких була надана допомога 31 вразливому домогосподарству в Донецькій області. Крім того, в Луганській області через будівельну компанію UNHCR завершило 32 проекти середнього ремонту, надавши таким чином допомогу 58 вразливим домогосподарствам.

- У зв'язку з недавнім збільшенням кількості надзвичайних ситуацій партнер UNHCR ГО «Проліска» надала основні предмети першої необхідності 12 сім'ям у Слов'янську на лінії розмежування.
- Загалом, 737 домогосподарств на сході України отримали допомогу з ремонтом житла від UNHCR в 2018 році; в 407 з них в даний час тривають ремонтні роботи.

Партнерська співпраця

Гуманітарне реагування на ситуацію з внутрішнім переміщенням в Україні є спільною роботою міжнародних організацій, уряду, місцевих та міжнародних неурядових організацій.

UNHCR тісно співпрацює з Урядом України у наданні допомоги особам під опікою. Що стосується внутрішньо переміщених осіб, 10 жовтня 2016 року UNHCR підписало Меморандум про взаєморозуміння з [Міністерством з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб](#). Цей документ визначає рамки співробітництва та координації, спрямовані на максимізацію спільного потенціалу надання допомоги ВПО. UNHCR працює спільно з [одинадцятьма партнерами](#) та іншими партнерськими організаціями. UNHCR очолює Кластер з питань захисту та є співочільником Кластеру з питань житла та непродуктивної допомоги разом із організацією [«Людина в біді»](#).

Фінансова інформація

UNHCR вдячне донорам за надзвичайно важливу підтримку діяльності агентства в Україні, а також тим донорам, які підтримали програми UNHCR через нецільові та цільові внески.

ЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ | ДОЛ. США

Загалом сума цільових внесків на діяльність в Україні склала **8,2 млн дол США**. Сполучені Штати Америки – 2,2 млн. | Європейський Союз – 2,1 млн. | Швеція – 1,3 млн. | CERF 0.8 | Японія – 0,7 млн. | Канада – 0,6 млн. | Російська Федерація – 0,2 млн. | Естонія – 0,2 млн. | Приватні донори

ВНЕСКИ ШИРОКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ | ДОЛ. США

Основні донори коштів широкого призначення та регіональних коштів, що можуть бути використані для діяльності в Україні завдяки призначенню для подібних ситуацій або для даного регіону

Сполучені Штати Америки – 28,7 млн. дол. | Приватні донори з Австралії – 8,6 млн. дол.

НЕЦІЛЬОВІ ВНЕСКИ | ДОЛ. США

Основні донори нецільових коштів:

Швеція – 98,2 млн. дол. | Приватні донори з Іспанії – 45,2 млн. дол. | Норвегія – 42,5 млн. дол. | Нідерланди – 39,1 млн. дол. | Великобританія – 31,7 млн. дол. | Данія – 25,5 млн. дол. | Приватні донори з Республіки Корея – 22,2 млн. дол. | Швейцарія – 15,2 млн. дол. | Франція – 14 млн. дол. | Німеччина – 13,7 млн. дол. | Приватні донори з Італії – 11,9 млн. дол. | Італія – 11,2 млн. дол. | Приватні донори з Японії – 11,1 млн. дол.

КОНТАКТИ

E-mail: ukrki@unhcr.org, тел.: +38 044 288-9710

ПОСИЛАННЯ

УВКБ ООН в Україні: www.unhcr.org/ua - Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine

Facebook: www.facebook.com/UNHCRKyiv - Flickr: www.flickr.com/photos/unhcr_ukraine